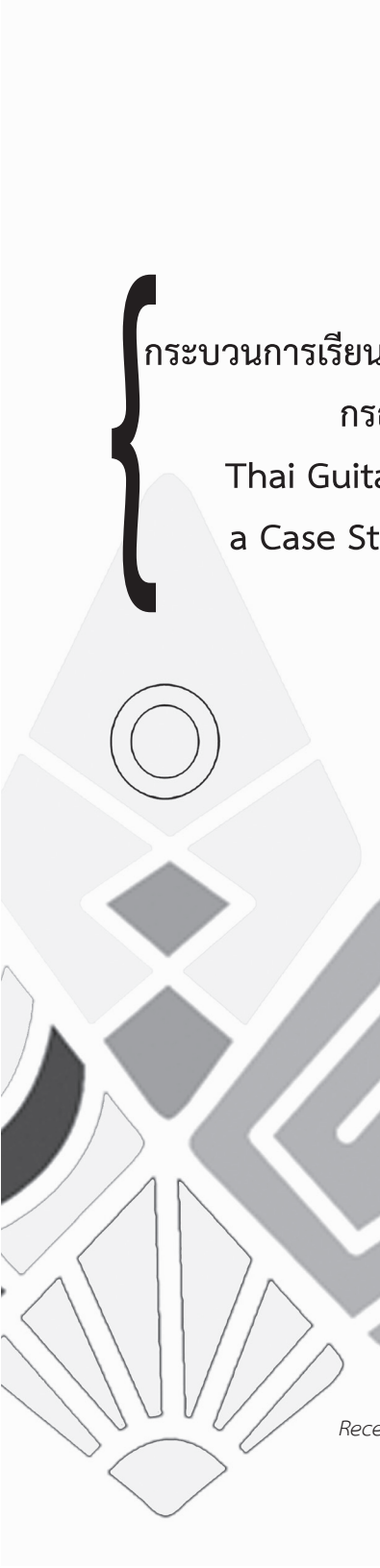

กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักกีตาร์ชาวไทย

กรณีศึกษา ธรรมรัตน์ ดวงศิริ

Thai Guitarist's Self-Directed Learning:
a Case Study of Thammarat Duangsiri

ปัญญาทัศน์ วีระพล¹

Panyatuch Weerapol

อนรรฆ จรรย์ยานนท์²

Anak Charanyananda

¹ นักศึกษาหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาศนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Master of Arts in Music, College of Music,
Mahidol University
(E-mail: view.panyatuch@gmail.com)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาศนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Assistant Professor, College of Music,
Mahidol University

Received: 24/06/2019 Revised: 11/08/2019 Accepted: 13/08/2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการศึกษาเฉพาะกรณีนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริ และนำเสนอแนวทางการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์ เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า

1) กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริ เป็นบุคคลที่มีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในขั้นสูง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตนเองได้ว่า ชอบและสนใจในเรื่องอะไร รู้ขอบเขตเป้าหมาย รับผิดชอบควบคุมจัดการสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ประเมินการเรียนรู้การฝึกซ้อม จนสามารถประยุกต์ให้เข้ากับสไตล์รูปแบบการเล่นและสร้างผลงานที่ดีเป็นของตัวเอง ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ พัฒนาและบูรณาการทักษะที่จำเป็นหลายด้าน เชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงานเป็นสิ่งเดียวกัน โดยมีปัจจัยที่ส่งผลคือจัดการสภาพแวดล้อมโดยการดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ดีอยู่เสมอ ใช้การปฏิสัมพันธ์กับนักดนตรี ผู้ชมในแวดวงจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค จัดกิจกรรมดนตรี เพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไม่มีผู้สอนคอยแนะนำให้คำปรึกษา จึงใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้มาก ต้องมีวินัย ความมุ่งมั่นพยายามและควบคุมตนเองในระดับที่ดี

2) แนวทางการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์ คือ ให้ความสำคัญกับแนวคิด วิธินำเสนอตัวเองให้โดดเด่น เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันในแต่ละบริบทการทำงาน และเน้นถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ สภาพแวดล้อม ปัญหาที่พบเจอจากสถานการณ์การทำงาน มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาให้ครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง, ธรรมรัตน์ ดวงศิริ, นักกีตาร์, กีตาร์

Abstract

This qualitative case study research aimed to investigate and analyze self-directed learning strategy of Thammarat Duangsiri, and present effective ways to build self-directed learning skill in 21st century for guitarists. This study was conducted using informal interview and participant observation to collect data. The results revealed that

1) self-directed learning strategy of Thammarat Duangsiri had a high level of self-directed learning ability. His strategies were as follows; conducting self-analysis, defining scope of target, managing his learning environment, and assessing his practices. He used those strategies in his learning until he could adapt to his own guitar playing style and create good works by himself. Technology was also a tool of learning used to develop essential skills and connect between learning and working, The factor affected his learning was environmental management, for instance, cleaning instruments constantly, building relationship with musicians and audiences through social media, and performing music activities to motivate self-learning. However, there are some barriers involved in self-directed learning. For example, teachers do no longer take a role as being facilitators, so it takes too much time in learning. This kind of learning also requires a high level of self-discipline, self-will and self-control.

2) Present effective ways to build self-directed learning skill in 21st century for guitarists pay more attention to methods and techniques to represent themselves with outstanding. Not only should they understand the differences of their roles in each works, but they

also should learn from experiences, environments, and problems faced at work in the past to get better in the future.

Keywords: Self-Directed Learning, Thammarat Duangsiri, Guitarist, Guitar

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 สังคมเกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลโดยตรงต่อระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ในยุคนี้ (Prensky, 2008) ซึ่งผู้เรียนต้องเป็นบุคคลที่พร้อมจะปรับตัวและรูปแบบการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญใหม่ๆ ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้ และนวัตกรรม ทักษะด้านสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21st Century Skills, 2009) สามารถจัดการเรียนรู้ของตนเองที่จะใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้รูปแบบใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำได้ด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เพิ่มศักยภาพของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้สูงขึ้นและเรียนรู้ไปตลอดชีวิต (Lifelong Learner) เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต

การทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ไปตลอดชีวิต ต้องเป็นผู้ที่รักในการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดริเริ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมาย เลือกวิธีการ จัดการสภาพแวดล้อมและประเมินตนเองในการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ สิ่งเหล่านี้จะสร้างให้ผู้เรียนเกิดการศึกษาค้นคว้าจากความต้องการของตนเอง มีเหตุผลในการเรียนรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาให้เกิดประโยชน์ได้จริงกับสถานการณ์ต่างๆ ในการทำงาน ทำให้มีผลการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งจากภายใน (วิจารณ์ พานิช, 2555) เพราะหากว่าผู้เรียนยังไม่ได้นำสิ่งที่มีความหมายไปใช้จริง การเรียนรู้นั้นก็เกิดขึ้นเพียงผิวเผิน ไม่ช้าจะเลือนหายไป (Burner, 1993) จึงถือได้ว่าการเรียนรู้ที่มีความหมายคือหัวใจสำคัญให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นแรงกระตุ้นพฤติกรรมของ

ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องอย่างไม่สิ้นสุด ให้สังคมไทยยุคใหม่ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีฐานความรู้และประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ชัยยศ อิ่มสุวรรณ, 2549)

กล่าวถึงบุคคลรุ่นใหม่ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและการประกอบอาชีพ คือ ธรรมรัตน์ ดวงศิริ เป็นศิลปินที่มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านทักษะการบรรเลงกีตาร์ การผลิตผลงานดนตรี และการประพันธ์บทเพลงที่มีเอกลักษณ์ในรูปแบบของตนเอง ผลงานที่สร้างชื่อเสียงคือ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันกีตาร์ระดับโลกกีตาร์โอคาล ครั้งที่ 2 ในปี 2009 ที่ประเทศอังกฤษ ยังมีผลงานเพลงบรรเลงกีตาร์ที่ได้รับความนิยมจากบุคคลทั่วไปและนักดนตรีทั่วโลก ได้รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นวิทยากรการเวิร์คช็อปกีตาร์และทัวร์คอนเสิร์ตของตนเองในประเทศและต่างประเทศ ถือได้ว่าธรรมรัตน์ ดวงศิริเป็นนักกีตาร์คนไทยรุ่นใหม่เพียงไม่กี่คน ที่มีชื่อเสียงจนได้รับการยอมรับและประสบความสำเร็จในวงการดนตรีระดับสากลได้

จากที่มาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้มองเห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาแนวคิด วิธีการเรียนรู้ และการฝึกฝนทักษะต่างๆ ของ ธรรมรัตน์ ดวงศิริ เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักกีตาร์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นการศึกษาในขอบเขตประเด็นด้านทัศนคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านปัจจัย สภาพแวดล้อมและการแสดงดนตรี ด้านปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 ของธรรมรัตน์ ดวงศิริสำหรับนักกีตาร์ ดังนั้นการวิจัยเรื่อง “กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักกีตาร์ชาวไทย กรณีศึกษา ธรรมรัตน์ ดวงศิริ ” จะเป็นประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการพัฒนาทักษะตนเองเพื่อการทำงานในอาชีพทางดนตรีได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักกีตาร์

รวมถึงเป็นประโยชน์ในการใช้กำหนดปรับปรุงหลักสูตร และแนวทางในการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับองค์กรการศึกษาและบุคคลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักกีตาร์ชาวไทย กรณีศึกษา ธรรมรัตน์ ดวงศิริ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ ธรรมรัตน์ ดวงศิริ
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองใน ศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การสร้างองค์ความรู้จากธรรมรัตน์ ดวงศิริ ที่ใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 ในการพัฒนาทักษะตนเองเพื่อการทำงานในอาชีพทางดนตรีได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักกีตาร์
2. สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กำหนดปรับปรุงหลักสูตร และเป็นแนวทางในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับองค์กรการศึกษาและบุคคลต่อไป

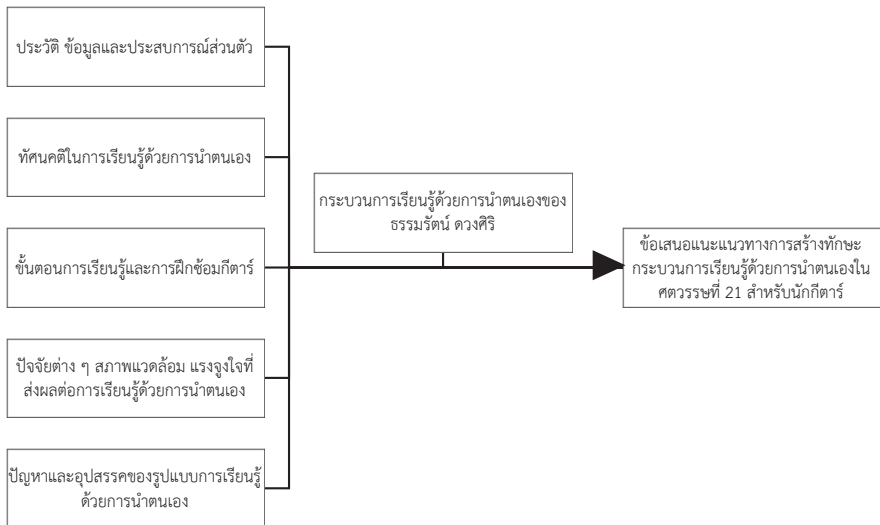
ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 ของ ธรรมรัตน์ ดวงศิริ จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. ขั้นตอนการเรียนรู้และฝึกซ้อมกีตาร์

3. ปัจจัยต่างๆ สภาพแวดล้อม แรงจูงใจ การแสดงดนตรี
4. ปัญหา อุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21
5. ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

บุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ธรรมรัตน์ ดวงศิริ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. เป็นผู้ชนะการประกวดกีตาร์ในระดับสากล
2. มีผลงานที่มีชื่อเสียงในวงการดนตรี เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
3. เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื้อหาจากเอกสารและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้สร้างคำถามการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและแนวการสังเกตตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยผู้วิจัยใช้คำถามที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 ของนักกีตาร์ และคำถามอื่นๆ ที่มีความยืดหยุ่นเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ไม่จำกัดคำตอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนร่วมได้ให้ข้อมูลที่สามารถตอบคำถามของการวิจัยและข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์กับการวิจัยได้

2. กล้องวิดีโอ ใช้บันทึกเก็บข้อมูลภาคสนามภาพเคลื่อนไหว

3. เครื่องบันทึกเสียง ใช้บันทึกเสียงเพื่อนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบหาข้อบกพร่องและปัญหาต่างๆ เพื่อความถูกต้อง ขอคำแนะนำ ในปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้ดียิ่งขึ้น มีความถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ได้จริง

โดยผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยนัดหมาย ธรรมชาติ ดวงศิริ เพื่อระบุน วัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เตรียมแบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และกล้องวิดีโอในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากนั้นทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลด้วยตัวผู้วิจัยเอง ในขอบข่ายเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 จากการสอบถาม ได้ตอบ สังเกต ให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ละเอียด ครบถ้วน จนนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์และการสังเกต โดยการนำข้อมูลทั้งหมดส่งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ

และความครบถ้วนของข้อมูล แล้วจึงจัดกระทำข้อมูลโดยการแยกข้อมูลเนื้อหาเป็นประเด็นต่างๆ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อมูลให้เป็นไปตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) ซึ่งเป็นการใช้ความจริงเฉพาะในกรณีศึกษาหนึ่งอธิบายความจริงทั่วไป (สุรางค์ จันทวานิช, 2552) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริง จากนั้นจึงนำมา โดยเริ่มต้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดระเบียบข้อมูล (Data organizing) ประกอบด้วยการถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์อย่างละเอียด แบบคำต่อคำ นำข้อมูลมาจัดทำให้เป็นระบบทำการถอดเก็บอยู่ในที่ปลอดภัยและทำการให้รหัสข้อมูล (Coding) และจัดกลุ่มข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลมาใช้ ขั้นตอนต่อมา คือ การแสดงข้อมูล (Data display) โดยผู้วิจัยจะจัดกลุ่มข้อมูลและจัดทำตารางแสดงข้อมูล เพื่อสรุปประเด็นต่างๆ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาเสนอในรูปแบบการบรรยาย สำหรับขั้นตอนสุดท้ายผู้วิจัยจะหาข้อสรุป ตีความและตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ (Conclusion, Interpretation and verification) (ชาย โพธิ์สิตา, 2559) โดยวิเคราะห์และสรุปประเด็นหลักกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริ 4 ด้าน คือ ด้านทัศนคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านปัจจัย สภาพแวดล้อมและการแสดงดนตรี ด้านปัญหา อุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์ เพื่อนำมาสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ส่วนที่ 1 คือ กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริ ประกอบไปด้วย 1) ทัศนคติในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 2) ขั้นตอนการเรียนรู้และการฝึกซ้อมกีตาร์ 3) ปัจจัยต่างๆ สภาพแวดล้อม แรงจูงใจ การแสดงดนตรี 4) ปัญหา อุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และผลการวิจัยส่วนที่ 2 คือข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

ส่วนที่ 1 กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริ

1. ทศนคติในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีความสำคัญต่อชีวิตและการทำงาน
สายดนตรี

ในการเรียนรู้และฝึกฝนกีตาร์ของธรรมรัตน์ ดวงศิริ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ โดยรูปแบบแรกนั้นเป็นการเรียนรู้จากคนในครอบครัวเป็นผู้สอน เป็นรูปแบบการฝึกกีตาร์โดยทั่วไปของผู้เรียนใหม่ และเรียนจากนักกีตาร์อีกสองท่าน ในเรื่องของพื้นฐานการเล่นกีตาร์ ทฤษฎีดนตรีที่ลึกซึ้งมากขึ้น การใช้โปรแกรมดนตรีต่างๆ ซึ่งการเรียนรู้รูปแบบนี้ จะเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรื่องข้อมูลความรู้ทั่วไป ทฤษฎีดนตรีพื้นฐานต่างๆ

การเรียนรู้รูปแบบที่ 2 ของธรรมรัตน์ ดวงศิริ คือการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเริ่มจากการฝึกแกะเพลง การฝึกเลียนแบบเสียงจากบทเพลงที่ได้ยินให้เหมือนหรือใกล้เคียงมากที่สุด เปิดโอกาสให้ได้เลือกเรียนรู้ฝึกฝนตามความสนใจของตนเองในหลายๆ ด้าน โดยใช้อุปกรณ์ที่มีอย่างจำกัด การแต่งเพลง การอัดเสียงต่างๆ ถึงแม้ว่าครอบครัวจะไม่สนับสนุนการเล่นดนตรีแบบจริงจัง ธรรมรัตน์ดวงศิริ สามารถก้าวข้ามอุปสรรคส่วนนี้ได้โดยการหาอิมกีตาร์ไฟฟ้าอุปกรณ์ดนตรีจากเพื่อนๆ ค้นหาแหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อมใหม่ๆ ที่ห้องซ้อมดนตรี เพื่อจะพัฒนาทักษะในการเล่นกีตาร์และทักษะอื่นๆ ทางดนตรีของตนเองให้ได้มากที่สุด ยังได้นำทักษะต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาบูรณาการเข้าด้วยกัน สามารถประยุกต์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานเป็นของตนเองได้ ต่อยอดการเรียนรู้ ฝึกฝน พัฒนาตนเอง หาความรู้วิธีการเล่นใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งทักษะหลายอย่างนั้นได้มาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์จริงของตนเอง

สภาพแวดล้อมในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการทำงาน

ธรรมรัตน์ ดวงศิริมองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ว่าเป็นยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับการทำงานอย่างมาก ต้องฝึกฝนการปรับตัวและเรียนรู้อยู่เสมอ พร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยการใช้

เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ฝึกฝนกีตาร์และการทำงานให้ง่ายขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วจากอินเทอร์เน็ต ค้นคว้าหาวิธีการเล่นที่น่าสนใจจากนักดนตรีท่านอื่นได้ทั่วโลก ต้องเน้นความคิดสร้างสรรค์ เทคนิคการสร้างซาวด์ดนตรีรูปแบบใหม่ มาประยุกต์เข้ากับผลงานของตัวเอง ศึกษาอุปกรณ์ในยุคนี้ที่เปลี่ยนเป็นดิจิทัลเกือบทั้งหมด เพื่อความสะดวกในการทำงานกับผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว ไปจนสามารถนำแอปพลิเคชัน Social Media ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อย่าง Facebook และ Line ในการเปิดสอนคอร์สออนไลน์ เพื่อตอบสนองกลุ่มนักเรียน ผู้ที่สนใจเรียนที่ไม่สะดวกในเรื่องระยะทางและเวลา ไปจนการนำเสนอตนเองต่อนานาชาติ จึงต้องมีทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานดังนี้ ทักษะด้านการเล่นกีตาร์และการแสดง ทักษะด้านการประพันธ์เพลง ทักษะด้านการเรียบเรียงเพลง ทักษะด้านการดนตรีสด ทักษะด้านการใช้อุปกรณ์อัดเสียงและการทำดนตรี ทักษะด้านการเรียนรู้ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อตอบสนองการทำงานที่มีรูปแบบหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขั้นตอนการเรียนรู้และการฝึกซ้อมกีตาร์

การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้

ขั้นแรกของการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้คือ การวินิจฉัยจากความต้องการของตนเองว่า เป้าหมายของตนเองคืออะไร คือการเป็นนักกีตาร์ฮิโร่ เป็นศิลปิน นักแต่งเพลง นักดนตรีห้องอัด นักดนตรีแบ็คอัพ รูปแบบการทำงานจะใช้ทักษะและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การวางเป้าหมายที่ชัดเจน จะทำให้จัดการในการเรียนรู้ทำได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ประหยัดเวลา บรรลุผลได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

การวางแผนเตรียมตัวการฝึกซ้อมกีตาร์

การฝึกตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นเรื่องๆ แล้วพยายามเรียนรู้ ฝึกซ้อมให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่ควรตั้งเป้าหมายยากเกินไปจนเกิดความท้อแท้ ไม่อยากจะทำ

ฝึกฝนอีกต่อไป ให้มองจากภาพใหญ่เป็นภาพย่อย ตรงจุดไหนที่มีความยาก ใช้เวลา
มาก ก็ควรเริ่มทำก่อน สิ่งที่สำคัญคือการวางแผนเป้าหมายที่จะทำรวมถึงระยะเวลา
ซ้อมให้ชัดเจนว่า ในแต่ละเรื่องที่เรียนรู้ฝึกซ้อม จะใช้เวลาเท่าไร ถึงแม้ว่าอาจจะ
ทำได้ไม่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ แต่เป็นการกระตุ้นให้สร้างความตื่นตัว หากไม่กำหนด
ระยะเวลาที่แน่นอน อาจจะได้ลงมือทำในท้ายที่สุด

วิธีการฝึกซ้อมกีตาร์

เริ่มจากการฟัง โดยหาฟังเพลงจาก Music Streaming ตามที่ชื่นชอบหรือ
ตามงานที่ต้องทำ หากเป็นในช่วงที่กำลังประพันธ์เพลงเพื่อทำเป็นอัลบั้ม จะใช้การ
วิเคราะห์ในเรื่องของตัวบทเพลงที่มีได้รับความนิยมว่า มีแนวคิดวิธีการในการแต่ง
เพลงอย่างไร จึงจะกลายเป็นผลงานชิ้นเอกของศิลปินนั้นๆ ตั้งแต่การเลือกใช้โน้ต
กลุ่มโน้ตที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้ฟัง รายละเอียดของแบ็คกราวด์ คอร์ด
ฮาร์โมนี และทำนอง ศึกษาเอกลักษณ์ของศิลปินว่ามีการสร้างความเป็นตัวของตัวเอง
ลงในบทเพลงและการเล่นกีตาร์ได้อย่างไร ไปจนการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมตัวประกวด
โดยการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายละเอียดทุกอย่างที่มีผลในการแข่งขัน เริ่มจากการ
ศึกษาว่าปีก่อนหน้านั้น นักกีตาร์ที่เข้าร่วมทำเพลงแบบใด มีวิธีการเล่นอย่างไร
กรรมการที่มาตัดสินแต่ละท่านมีแนวคิดอย่างไร จึงสามารถสร้างความแตกต่างอย่าง
โดดเด่นให้กับบทเพลงของตัวเองได้

วิธีการประเมินตนเองในการเรียนรู้

ต้องมีการประเมินตนเองทุกครั้ง จากส่วนย่อยไปสู่ภาพรวม ในกระบวนการ
การฝึกฝนบทเพลง 1 เพลง เริ่มจากการแกะเพลงให้เหมือนต้นฉบับที่สุด ในทุก
องค์ประกอบดนตรี หากยังเล่นไม่ดีพอไม่ควรปล่อยผ่าน ใส่ใจในรายละเอียดทีละ
จุด ไม่เปลี่ยนเป้าหมายไปเรื่อย เพราะจะทำให้ทักษะพื้นฐานการไม่ดีและเสียนิสัย
ไปพร้อมกัน และหากเราสามารถเล่นโน้ตเพียงแคโน้ตเดียวโดยที่ยังไม่ต้องคันสาย
หรือสั่นสายให้ไพเราะได้ ถือว่ามีความสำคัญมากกว่าการเล่นโน้ตให้ยากๆ แต่ฟัง
ไม่ไพเราะ โดยใช้วิธีการบันทึกวิดีโอหรือบันทึกเสียงที่ตนเองนั้นเล่นไว้เพื่อวิเคราะห์
หาจุดบกพร่อง สิ่งที่ควรแก้ไข จะเห็นได้ชัดเจนที่สุดทั้งภาพและเสียง จนท้ายที่สุด
เปรียบเทียบระดับความสามารถของตนเองกับนักกีตาร์ระดับโลก

วิธีการเลือกแหล่งสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

แหล่งในการศึกษาเรียนรู้เป็นหลักคือ อินเทอร์เน็ต จากเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน Youtube, Spotify, iTunes, Jamtrackcentral และต้องรู้ว่าข้อมูลที่น่ามาใช้เหมาะสมกับตัวเราที่จะใช้ในตอนนี้ได้หรือไม่ ต้องเลือกให้ตรงกับความต้องการและระดับความสามารถของตนเอง หากข้ามขั้นไปยังเรื่องที่มีความยากมากเกินไป จะทำให้เกิดความท้อแท้และหมดความต้องการการเรียนรู้ฝึกซ้อมต่อไป รวมถึงการเรียนรู้จากทำงานร่วมกับผู้อื่นและประสบการณ์ตรง ทั้งการลงประกวดดนตรีได้เรื่องการฝึกทำงานเป็นทีม ฝึกการระดมความคิด การสื่อสาร การฝึกซ้อมท่าทางการเล่นกับสมาชิกในวง การจัดชาร์ตกีตาร์ของตัวเองให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีชิ้นอื่น

3. ปัจจัยต่างๆ สภาพแวดล้อม แรงจูงใจ การแสดงดนตรี

ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

ความชอบคือปัจจัยหลักที่สำคัญในการกระตุ้นให้เกิดความต้องการอยากที่จะเรียนรู้ ทำให้เกิดสมาธิ สามารถจดจ่อกับสิ่งที่เรียนรู้ได้ประสบผลสำเร็จ หากไม่มีสมาธิไม่ว่าจะเรียนรู้สิ่งใดอาจไม่เกิดผล ถึงแม้ว่าจะไม่มีใครมาสอนการใช้งานเรื่องเหล่านี้ แต่เมื่อทำสิ่งที่ตนเองสนใจได้ดีและประสบความสำเร็จ จึงอยากที่จะเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ อุปสรรคจากทางบ้านไม่สนับสนุนจากการเล่นดนตรี และการไม่มีอุปกรณ์ในการเรียนรู้และฝึกซ้อม เป็นผลให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ขวนขวายสิ่งที่ชื่นชอบ จะค้นหา ทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะได้เล่นกีตาร์ ถึงแม้ว่า อุปกรณ์ต่างๆ จะไม่ได้ราคาแพงและคุณภาพดี แต่เป็นเหตุให้ลดข้อจำกัด ข้ออ้างในการฝึกฝนได้เป็นอย่างดี และเมื่อเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น การมีฐานะต่างๆ ทั้งเรื่องครอบครัว เรื่องลูก ภาระหน้าที่การทำงานต่างๆ ส่งผลให้เกิดความเกียจคร้านฝึกซ้อมและเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ

วิธีการจัดการสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

การดูแลรักษาอุปกรณ์ดนตรีและอุปกรณ์อื่นๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งานตลอดเวลา เพราะอุปกรณ์เหล่านี้คือเครื่องมือสำคัญที่ใช้การเรียนรู้และฝึกฝน เมื่อเครื่องมือเหล่านี้ใช้งานได้ดีไม่เกิดปัญหาระหว่างใช้งาน ทำให้การเรียนรู้การฝึก

ซ้อมเป็นไปอย่างไม่ติดขัด สร้างห้องอัดแบบมาตรฐานที่บ้าน ทำให้การทำงานเป็นเรื่องสะดวกขึ้น การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค Facebook Live การฝึกซ้อมดนตรีให้ผู้อื่นได้ชม เป็นการสร้างบรรยากาศและสถานการณ์เพิ่มความตื่นเต้น ความสมจริงให้กับ การฝึกซ้อม รวมถึงการซ้อมแบบไม่ใช้กีตาร์โดยการฟังเพลงจากโทรศัพท์และหูฟัง สามารถฝึกซ้อมโดยใช้จินตนาการขณะทำการเล่นคอนเสิร์ต อีกทั้งการให้ความสำคัญกับการสร้างสังคมของนักกีตาร์ นักดนตรีในประเทศไทยและทั่วโลกโดยการเชิญชวน เพื่อพบปะและเล่นดนตรีด้วยกัน จัดงานคอนเสิร์ต เวิร์คช็อปต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยน ให้ความรู้แก่นักดนตรี สามารถสร้างแรงผลักดันให้กับตัวเองและผู้อื่น สนับสนุน ศิลปินรุ่นใหม่ฝีมือดี โดยการแชร์ผลงานที่ดีและสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ

วิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

จากการกลับไปรับชมและฟังบทเพลงมือกีตาร์ที่ชอบ หรือมือกีตาร์รุ่นใหม่ๆ การชมคอนเสิร์ต และคลิปวิดีโอที่น่าเสนอ Production ดีๆ กระตุ้นให้เกิด ความรู้สึกอยากเล่นในสิ่งที่ได้ฟัง ติดตามศึกษาอุปกรณ์ดนตรีใหม่ๆ วิธีใช้งานฟังก์ชัน ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานอยู่เสมอ รวมถึงความท้าทายเมื่อเจอสถานการณ์ และปัญหาต่างๆ จากการเล่นดนตรีแต่ละครั้งอยากการประกวด การทำงาน ต้องตื่น ตัวตลอดเวลา ฝึกความคิดสร้างสรรค์ มุมมอง ค้นคว้าแนวคิดไอเดียต่างๆ การได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่น นั้นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองเช่นกัน

การให้ความสำคัญด้านสุขภาพ

ความเหนื่อยล้าจากการทำงานหนัก การเดินทางในการทัวร์คอนเสิร์ตหลาย ประเทศ รวมถึงอายุที่มากขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของร่างกายและ สมรรถนะที่ด้อยลงอย่างชัดเจน จึงต้องให้ความสำคัญของการดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ไม่หักโหมมากเกินไป โดยการวิ่งและเข้ายิมเมื่อมีเวลาว่าง พักผ่อนให้เพียงพอ และยังสามารถเชิญชวนสมาชิกในวงออกกำลังกายเพื่อที่จะทำงานได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ

4. ปัญหา อุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น ผู้เรียนต้องมีวินัยที่สูง มีความมุ่งมั่น สามารถควบคุมตัวเองได้ดีพอสมควร เพราะไม่มีใครมาชี้นำแนะนำแนวทางให้

เปรียบเสมือนเป็นครูให้ตัวเอง กระบวนการ ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การวางแผนว่าเราจะเรียนเรื่องอะไร ใช้วิธีไหนในการเรียนได้ การเลือกแหล่งข้อมูลต่างๆ การควบคุมตัวเอง ไปจนการประเมินตนเองในการเรียนรู้ ต้องมีแนวคิดที่ชัดเจนในการกำหนดตัวเอง การจะเรียนรู้ฝึกฝนให้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่อง ก็ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้และฝึกซ้อม ไม่ต่างจากรูปแบบการเรียนรู้จากผู้อื่นสอนให้

การไม่มีผู้อื่นมาชี้นำให้ ถ้าประสาทสัมผัสทางดนตรีดี มีความเข้าใจสูงก็ไปต่อได้ดี หากประสาทสัมผัสยังไม่ดี ผู้เรียนอาจไม่เห็นภาพ และไม่เข้าใจว่าสิ่งที่กำลังเรียนอยู่นั้นหมายถึงอะไร ส่งผลให้การพัฒนานั้นช้า ดังนั้นการมีครูที่ดีคอยแนะนำ ในช่วงเริ่มต้นของการเรียนรู้ จึงอาจจะช่วยให้พัฒนาได้เร็วกว่า ไม่สูญเสียเวลาไปกับการค้นหาด้วยตัวเอง โดยที่ยังไม่มีประสบการณ์ ซึ่งครูบางคนแนะนำแค่ประมาณนี้ ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วและแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์

ทักษะสามารถฝึกให้ได้โดยง่าย แต่วิธีการคิดมีหลากหลายรูปแบบอยู่มาก ซึ่งสำคัญกว่าวิธีการเล่นให้เก่งเพียงอย่างเดียว ควรให้น้ำหนักกับการหาแนวคิด วิธีการนำเสนอตนเองให้มีความโดดเด่น แตกต่าง และจะแตกต่างในแบบไหน ต้องฟังดูดีเพราะ มือกีตาร์สมัยนี้จะต้องใช้ความคิดเยอะขึ้น เข้าใจการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

นอกจากนั้น คือ การวินิจฉัยตนเองว่ามีเป้าหมายในทิศทางใด รู้จักตนเอง เข้าใจในแต่ละหน้าที่ที่ต่างกันว่า หากต้องการเป็นดั่งนักกีตาร์ไอดอลของเรา นักกีตาร์คนนี้จะแต่งเพลงแบบนี้ แล้วเรามีความชื่นชอบมาก เราก็ลงมือทำทันที ลงมือศึกษาเรียนรู้ฝึกซ้อมในส่วนที่จะพาไปถึงตรงนั้น หรือการเล่นแบ็คอัพก็ต้องทำตามโจทย์ให้ถูกต้อง เต็มที่ หากเป็นการแต่งเพลงของตัวเอง ก็เป็นอีกบทบาทหนึ่งซึ่งการทำงานจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง หากเป็นเรื่องที่ชอบแล้วอยากจะทำ จุดนี้ไม่ต้องคิดมากว่าในเรื่องที่ไม่เกิดประโยชน์ ลงมือทำทันที เราจะสนุกกับการทำงานและพยายาม

พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ค่อยเป็นค่อยไป ฝึกฝนเพิ่มเติม ศึกษา เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จนตกผลึกเป็นผลงานที่ดีได้ในอนาคต

ปัจจุบันเทคโนโลยีส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ต่างๆ จากอินเทอร์เน็ตจึงมีไข่เรื่องยากอีกต่อไป ข้อมูลหลากหลายเชื่อมถึงกันทั่วโลก ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีการเปิดคอร์สสอนออนไลน์ไม่เพียงบุคคลที่สอนกีตาร์แบบตัวต่อตัวของนักดนตรีระดับโลก ในระดับ มหาวิทยาลัยอย่าง Berklee College of Music ยังได้เปิดคอร์สออนไลน์ระดับปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาโทอีกด้วย เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอิทธิพลจากเทคโนโลยี และการปรับตัวของระบบการศึกษาดนตรีทั่วโลก ที่นักกีตาร์จะต้องปรับเปลี่ยนกับรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ของตนเองตามด้วย

การเรียนรู้จากผู้อื่นในเรื่องของพื้นฐานนั้น สามารถสอนกันได้ แต่ในสถานการณ์จริงที่ไม่คุ้นเคยนั้น อาจไม่มีบุคคลอื่นมากอยให้คำแนะนำหรือแก้ปัญหาได้ตรงจุดทั้งหมด ซึ่งในขณะนั้น ต้องพบเจอและเรียนรู้แก้ไขด้วยตัวเอง เพราะรูปแบบวิธีการทำงานปัญหาแต่ละสถานการณ์นั้นแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้จึงต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองจากประสบการณ์ทั้งนั้น จึงควรเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ให้มากขึ้น การได้ร่วมทำงานกับนักดนตรีระดับโลก มีรายละเอียดซับซ้อนมากมาย ทุกครั้งที่ได้ทำการแสดงจะพบเจอกับสถานการณ์ใหม่ๆ ให้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ภายหลังจากทำงานเสร็จควรนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปรับปรุงให้การทำงานครั้งต่อไปให้ดีขึ้น เลือกวิธีการทำงานและการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ การศึกษาค้นคว้าเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ จะทำให้เราพัฒนาได้รวดเร็ว และเป็นนักกีตาร์ที่ดีได้ทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานของนักดนตรีระดับโลก การรอรเรียนรู้ในห้องเรียนเพียงสัปดาห์ละไม่กี่ชั่วโมง อาจไม่ใช่วิธีที่ดีสำหรับการเรียนกีตาร์ในอนาคต

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในประเด็นเรื่องกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หากพิจารณาจากความสามารถของธรรมรัตน์ ดวงศิริ ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีระดับ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในขั้นสูง ตามที่ Treffinger (1995) ได้แบ่งชั้นไว้ นั่นคือ ผู้เรียนสามารถวินิจฉัยตนเอง เลือกวิธี กิจกรรม ควบคุมการเรียนรู้ ประเมินตนเอง ได้ ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการเป็นนักกีตาร์ที่มีความสามารถรอบด้าน เริ่มจากความชื่นชอบในเสียงเพลงและการเล่นกีตาร์ จึงเปิดโอกาสให้เลือกเรียนรู้ฝึกฝนตามความสนใจของตนเองในหลายๆ ด้าน จากการฟังเพลง การฝึกกีตาร์ไฟฟ้าได้อย่างอิสระ เป็นแรงกระตุ้นจากภายในให้ธรรมรัตน์ ดวงศิริ ต้องการที่จะพัฒนาฝีมือการเล่นกีตาร์ของตนเองให้ดีขึ้นตามศิลปินที่ชื่นชอบ วิเคราะห์ตัวเองได้ว่า ชอบอะไร สนใจในเรื่องอะไร รู้เป้าหมาย รับผิดชอบควบคุม จัดการสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ประเมินการเรียนรู้การฝึกซ้อม จนสามารถประยุกต์ให้เข้ากับสไตล์รูปแบบการเล่นของตนเอง และสร้างผลงานที่ดีเป็นของตัวเองได้สำเร็จ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ กลุ่มมนุษยนิยม ทิศนา ขัมมณี (2552) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ Maslow, Roger และ Knowles ว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้วิจารณ์ญาณของตนเองในการเลือกสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ตามความสนใจ ความถนัดและพฤติกรรม ของตนเองได้อิสระ มีเสรีภาพ มนุษย์จะเกิดความต้องการที่จะรู้จักและพัฒนาตนเอง ช่วงเวลาแห่งการรู้จักตนเองนี้ หากบุคคลใดมีประสบการณ์เช่นนี้บ่อยๆ จะสามารถพัฒนานตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้

ในด้านทัศนคติของธรรมรัตน์ ดวงศิริที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น ได้แสดงให้เห็นถึงมุมมองว่า การเรียนรู้กับการทำงานกำลังกลายเป็นสิ่งเดียวกัน การเรียนรู้จึงไม่ควรสิ้นสุดภายในห้องเรียน ควรเชื่อมโยงกับโลกในชีวิตจริง สามารถที่นำมาต่อยอดกับการทำงานได้ สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555) ที่ได้อธิบายว่า การเรียนรู้และการทำงานควรเชื่อมโยงกัน สามารถเรียนรู้ที่ไหนก็ได้ ทุกที่ทุกเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 อาชีพนักดนตรี คืออาชีพที่เกี่ยวกับศิลปะทางเสียง แต่หลายครั้งงานด้านภาพก็มีความสำคัญอย่างมากเช่นกัน และบางที่อาจมากกว่าด้านเสียงอีกด้วย ยิ่งในยุคนี้ที่ตัวเพลงไม่ได้เป็นสินค้าหลักที่ทำเงินในตลาดอีกต่อไปแล้ว แต่เพลงก็ยังเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ เพียงแต่มูลค่ามันลดลงไป

อย่างมาก หมายความว่า ต้องมีการปรับตัวและรูปแบบการเรียนรู้ นับเป็นความท้าทายที่ต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับผลวิจัยของ วรชาติ กิณเรฐ (2547) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวข้องกับนักกีตาร์ที่ประสบความสำเร็จของวงการดนตรีในไทยไปจนถึงระดับสากล ผลการวิจัยพบว่า นักกีตาร์มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองในด้านต่างๆ อยู่สม่ำเสมอและปรับตัวเข้ากับรูปแบบการทำงานดนตรีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ ก็จะสามารถประสบความสำเร็จในวงการอาชีพดนตรี

การสร้างรายได้จากเสียงเพลงไม่ว่าในทางไหน ในยุคนี้การปฏิเสธโลกดิจิทัลแทบจะไม่ได้ การใช้สื่อการเรียนรู้ทาง Online เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้และการทำงาน เพราะเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการสร้างรายได้เป็นอย่างมาก ยิ่งมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีมากเท่าไร ก็ยิ่งมีโอกาสมากกว่าผู้อื่นที่ไม่รู้หลายเท่าตัว การแค้มมาหัดเล่นให้ตีให้เก่งแบบเมื่อ 20 ปีก่อนนั้นไม่เพียงพออีกต่อไป การใช้ความรู้สึกและอารมณ์ในการใช้ชีวิตสูง การทำทุกอย่างด้วยความรู้สึกความชอบเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการวางแผน ไม่มีการวางแผนเป้าหมาย ไม่มีการมองหาวิธีการ เหตุและผลที่เหมาะสมกับชีวิตตัวเอง มีแค่ความตั้งใจอย่างเดียว แต่ในยุคนี้มันแทบเป็นไปไม่ได้ การแข่งขันสูงขึ้นตลอดเวลาทุกๆ คนก็แข่งกันตั้งใจกันทั้งนั้น

หมายความว่า นักดนตรีในยุคนี้ถ้าจะเอาตัวให้รอดนอกจากเล่นเครื่องมืองood ได้ดี ต้องแต่งเพลงได้ เรียบเรียงเพลงได้ มีความรู้พื้นฐานด้านชาวต์เอนจิเนียร์ ใช้คอมพิวเตอร์เป็นในหลายๆ แขนง ถ่ายวิดีโอและตัดต่อเองได้ นำเสนอผลงานต่อนานาชาติได้ และมีมุมมองด้านการตลาด ต้องตามเทคโนโลยีตลอดเวลา ยิ่งทำอะไรให้ได้มากกว่าคนอื่นนับเป็นเรื่องที่ดี และไม่ใช่แค่มากกว่า แต่ต้องดีกว่าด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555) ที่ได้กล่าวถึงทักษะที่สำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการสื่อสารและการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นและปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผลิตความรับผิดชอบเชื่อถือได้ ไปจนภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ขั้นตอนการเรียนรู้และฝึกซ้อมกีตาร์ของธรรมรัตน์ดวงศิริ เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายตามความต้องการของตนเอง ว่ามีขอบเขตและจุดประสงค์ไปในทางใด เหมาะสมหรือยากเกินไปหรือไม่ เพราะความแตกต่างของแต่ละเป้าหมายทำให้วิธีการเรียนรู้เนื้อหาแตกต่างกันไป และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการฝึกกีตาร์ของปราชญ์ อรุณรังสี (2544) ได้กล่าวว่า กำหนดจุดเป้าหมายของตัวเอง ตั้งคำถามกับตัวเอง ว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้น เราสามารถไปถึงได้หรือไม่ ยินดีกับการดำเนินการฝึกซ้อมไปตามแนวทางนั้นเป็นดังกิจวัตรประจำวันหรือส่วนหนึ่งของชีวิต จนบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ เมื่อมีเป้าหมายก็จะวางแผนในการเรียนรู้และฝึกซ้อมมองภาพรวมไปสู่ภาพย่อย ว่าตรงไหนยาก ใช้เวลาเยอะก็ควรให้ความสำคัญก่อน ไปจนการกำหนดเวลาในการเรียนรู้ ฝึกซ้อม หรือทำเวลาของการบรรลุเป้าหมายให้ชัดเจน ด้านของการฝึกซ้อมนั้น นอกจากการฝึกทักษะการเล่น เทคนิคต่างๆ ให้ชำนาญแล้ว ยังต้องเน้นไปที่ความเข้าใจถึงแนวคิด รายละเอียดของแต่ละเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับแนวคิดการฝึกซ้อมดนตรีของ Cherry (2008) ได้อธิบายไว้ว่า การฝึกซ้อมนั้นควรมีการวางแผนและจัดการฝึกซ้อมให้ถูกหลัก และแก้ไขจุดบกพร่องที่ยังมีอยู่ให้หมดก่อน เริ่มซ้อมจากการวางแผนเป้าหมายเป็นภาพใหญ่ จากนั้นค่อยๆ ซ้อมในส่วนย่อยไปสู่ภาพรวม

การประเมินผลในการเรียนรู้ ในด้านของทักษะการเล่น สิ่งสำคัญคือการไม่โกหกตัวเอง ในส่วนที่ยังทำได้ไม่ดีแล้วปล่อยผ่าน โฟกัสในแต่ละเป้าหมายของการซ้อม ไม่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ โดยเน้นให้มีความใกล้เคียงกับเป้าหมายนั้นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินของ นกนตริ ธรรมบวร (2551) โดยการประเมินผลเป็นกระบวนการการตัดสินใจ เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนได้รับการตอบสนองตามเป้าหมายความต้องการของตนหรือไม่ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด ธรรมรัตน์ ดวงศิริยังประเมินตนเองในด้านผลงานที่น่าเสนอ สามารถเทียบเคียงกับนักกีตาร์ระดับโลกท่านอื่นหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548) ที่กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง ความสามารถที่จะใช้ความรู้ที่เรียนมาในการตัดสินใจวินิจฉัยคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือประสบการณ์จากการอ่าน หรือ

การฟัง ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกับหลักการประเมินตามสภาพจริงของ ชาวลิต ชูกำแหง (2550) โดยจุดประสงค์ของการประเมินตามสภาพจริงคือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถต่อการประเมินงานของตนเอง โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานทั่วไปของ สาธารณชน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ขยายทิศทางการดำเนินงาน เพื่อริเริ่มในการวัด ความก้าวหน้าของตนในแบบต่างๆ

การเลือกแหล่งในการศึกษาเรียนรู้้นั้นมาจากเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน เป็นหลัก และต้องรู้ว่าข้อมูลที่นำมาใช้เหมาะสมกับตัวเราที่จะใช้ในตอนนี้ได้หรือไม่ ต้องเลือกให้ตรงกับความต้องการและระดับความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยก่อนหน้า ของ นฤมล บุญส่ง (2561) ที่ศึกษาสื่อสังคมกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เช่นกัน พบว่า การใช้สื่ออย่างถูกต้องอย่างมีวิจารณญาณจะ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน นอกจากนั้น การเรียนรู้จากทำงานร่วมกับผู้อื่นและ ประสบการณ์ตรง โดยทั้งการลงประกวดดนตรีได้เรื่องการฝึกทำงานเป็นทีม ฝึกการ ระดมความคิด การสื่อสาร ต้องการปรับตัว ยืดหยุ่นเมื่อเจอสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย แรกกดดัน การแก้ปัญหา สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2555) ที่ได้กล่าว ว่าเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์อันมีคุณค่าที่หาไม่ได้จากห้องเรียนหรือการเรียนรู้ แบบทั่วไป

ในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของธรรมรัตน์ ดวงศิริ คือความชอบ ความสนใจ และสมาธิ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอุปสรรคจากทางบ้านที่ไม่สนับสนุนจาก การเล่นดนตรี และการไม่มีอุปกรณ์ในการเรียนรู้และฝึกซ้อม ก็เป็นผลให้เกิด ความต้องการที่ทำทุกวิถีทางจะเรียนรู้ ขวนขวายสิ่งที่ชื่นชอบ ไปจนการมีครอบครัว ภาระหน้าที่การงานต่างๆ อาจเกิดความเกียจคร้านในการฝึกซ้อมและเรียนรู้ใน สิ่งใหม่ๆ จึงต้องสร้างแรงจูงใจและจัดการสภาพแวดล้อม ติดตามอุปกรณ์ดนตรีใหม่ๆ การดูแลรักษาอุปกรณ์ดนตรีและอุปกรณ์อื่นๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งาน ตลอดเวลา ทำห้องอัดแบบมาตรฐานที่บ้าน การใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค Facebook Live การฝึกซ้อมดนตรีให้ผู้อื่นได้ชม เป็นการสร้างบรรยากาศและสถานการณ์เพิ่มความ ตื่นเต้น ความสนใจให้กับการฝึกซ้อม สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในขณะที่ฝึกซ้อม

ได้อีกด้วย ยังได้ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองโดยการออกกำลังกาย ไปจนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสร้างสังคมของนักกีตาร์ที่ดีในแวดวงดนตรี สอดคล้องกับ ญรุทธ์ สุทธิจิตต์ (2541) ที่ได้อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า เจตคติ แรงจูงใจ การเสริมแรง ความชอบความสนใจ กิจกรรมต่างๆ ความถนัดไปจนการจัดการสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น

ด้านปัญหาและอุปสรรคของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น อาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน เนื่องจากลักษณะของบุคคล พื้นฐานและประสบการณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ผู้เรียนที่คุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนรู้จากการมีผู้สอนเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มาเป็นระยะเวลานาน เช่น ต้องมีครูส่งผู้เรียนเข้าประกวด คอยประเมิน ให้คำแนะนำ ควบคุมในขณะฝึกซ้อม สร้างความกดดัน จึงจะสามารถเกิดความมั่นใจ ตั้งใจและพัฒนาได้ดี เมื่อให้อิสระจัดการการเรียนรู้ของตนเอง อาจลดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เนื่องจากผู้เรียนบางคนสามารถเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาได้ดีเช่นกัน หากอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันโดยผู้อื่น และระยะเวลาเป็นอุปสรรคสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพราะไม่มีบุคคลที่จะชี้แนะแนวทางให้ โดยเฉพาะเรื่องที่มีความยาก ซับซ้อน ไปจนถึงเรื่องที่ไม่ถนัดคุ้นชิน ผู้เรียนต้องมีความมานะพยายาม ควบคุมตนเองได้ดี และมีวินัยที่สูงมาก และมีเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนจะมีระดับการควบคุมตนเอง ความมุ่งมั่นพยายามและการมีวินัยที่สูงเสมอไป สำหรับผู้เรียนใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ หากประสบล้มเหลวทางดนตรียังไม่ดี ผู้เรียนอาจไม่เห็นภาพ ไม่เข้าใจว่าสิ่งที่กำลังเรียนอยู่นั้นคืออะไร เสียเวลาคาดเดาจนอาจเกิดการหลงทาง ส่งผลให้การพัฒนานั้นช้า อาจบั่นทอนกำลังใจ จนล้มเลิกความตั้งใจและเกิดความไม่ต้องการที่จะเรียนรู้อีกต่อไป

นอกจากนั้น สิ่งที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ การที่ยังไม่รู้ว่ สิ่งที่ดี คืออะไร จะใช้เกณฑ์ใดเป็นบรรทัดฐานเพื่อประเมินงานของตนเองว่าอยู่ในระดับที่ดี ด้วยการที่ไม่มีบุคคลวิจารณ์งานของเราอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการ

ให้ฟีดแบ็คสะท้อนกลับ การใช้ความคิดเห็นมุมมองของตนเองเพียงด้านเดียวอาจมองไม่รอบด้าน จนไม่พบข้อบกพร่องของตนเอง ทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยากและใช้เวลามาก

ดังนั้น การที่ธรรมรัตน์ ดวงศิริประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีส่วนประกอบสำคัญคือ ในทุกช่วงชีวิตของผู้นี้ มีความมุ่งมั่น มีวินัยการใช้ชีวิตในระดับที่สูง สามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี มีความพยายามไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใดๆ ที่ได้พบ และยังปฏิบัติต่อเนื่องจนเป็นนิสัย เป็น ถือได้ว่ามีลักษณะเหล่านี้สูงกว่าบุคคลทั่วไป จึงทำให้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นมีประสิทธิภาพกับธรรมรัตน์ ดวงศิริ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2526) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ เป็นผู้ที่ตั้งเป้าหมายของการกระทำไว้ชัดเจน รู้จักเลือกใช้ความรู้ และทักษะที่เหมาะสมวางแผนการเรียนอย่างดี เรียนรู้ได้โดยสุดกำลังความสามารถ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ของตน และมีความอยากรู้อยากเห็น ขณะเดียวกันคนเหล่านี้ยังชอบงานที่ตนทำอยู่ เข้าใจและยอมรับในคุณลักษณะของตนและไม่พอใจกับสภาพของตนในปัจจุบัน มีความเชื่อมั่น กล้าหาญ พอที่จะเปิดเผยตัวเอง มีความสนใจอย่างมีทิศทางแน่ชัด เป็นผู้เลือกอาชีพและกิจกรรมของตนไม่ได้ถูกบังคับหรือถูกกดดันจากภายนอก เป็นผู้ที่มีความผูกพันหรือยึดมั่นต่อจุดหมายของชีวิต ต่อสู้บากบั่นเพื่อจะบรรลุเป้าหมายสำคัญบางประการ ไปจนมีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง

ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักกีตาร์ของธรรมรัตน์ดวงศิริ ได้เน้นให้นักกีตาร์ยุคนี้ให้ความสำคัญกับแนวคิดให้มากขึ้น วิธีการนำเสนอตนเองให้มีความโดดเด่นและแตกต่าง การวินิจฉัยความต้องการเป้าหมายของตนเองให้ชัดเจน เข้าใจความแตกต่างในแต่ละบทหน้าที่การทำงานที่มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ให้มากขึ้น ต้องพบเจอและเรียนรู้แก้ไขด้วยตัวเอง เมื่อเจอปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทุกครั้งหลังจากทำงานเสร็จก็ควรนำสิ่งที่

ได้เรียนรู้มาปรับปรุงให้การทำงานครั้งต่อไปให้ดีขึ้น เลือกรูปวิธีการทำงานและการแก้ไข ปัญหาให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ การศึกษาค้นคว้าเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ การรื้อเรียนรู้ในห้องเรียนเพียงสัปดาห์ละไม่กี่ชั่วโมง อาจไม่ใช่ชีวิตที่ดีนัก สำหรับการเรียนกีตาร์ในอนาคตดังนั้น สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2558) กล่าวไว้ว่า ห้องเรียนไม่ใช่บริบทที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในมิติที่ลึก เพราะห้องเรียนไม่เหมือนสภาพในชีวิตจริง การสมมติโจทย์ที่คล้ายจะเกิดในชีวิตจริง ก็ได้ความสมจริงเพียงบางส่วน แต่หากไปเรียนในสภาพจริงก็จะได้การเรียนรู้ ในมิติที่ลึกและกว้างขวางกว่า เป็นไปทางเดียวกับแนวคิดของการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ Kolb (1984) ผู้เรียนต้องได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ก่อน และให้ผู้เรียนได้สังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น และนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกันจนผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดเหล่านั้นไปทดลอง หรือประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และ เป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่างๆ อีกทั้งได้ให้ มุมมองประเด็นด้านการศึกษากีตาร์ในอนาคตไว้ว่า เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลอย่างมากกับการศึกษา ตั้งแต่การเรียนรู้ด้วยตัวเองที่บ้าน จนถึงในระดับมหาวิทยาลัย ระดับโลก แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของระบบการศึกษาไปตามอิทธิพลของ เทคโนโลยีและการดำเนินชีวิตของมนุษย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) จากผลการวิจัยพบว่า ธรรมรัตน์ ดวงศิริเป็นบุคคลที่มีระดับขั้นในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง ผู้เรียนที่นำแนวคิดของธรรมรัตน์ ดวงศิริมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกีตาร์โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ควรตระหนักถึงและคำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองว่าอยู่ในระดับใด เช่น หากเป็นผู้ที่รู้จักตนเองในขั้นสูง รู้ตนเองว่าชอบแนว R&B เริ่มจาก

กำหนดเป้าหมายในการเล่นกีตาร์ให้มีความเรียบง่ายแบบ R&B แล้วจึงค้นหาแหล่งข้อมูล เลือกรีวิววิธีการ กิจกรรมแบบในการฝึกซ้อม ควบคุมการเรียนรู้ และประเมินตนเองได้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก็จะดำเนินต่อไปอย่างไม่ติดขัดและมีคุณภาพ แต่หากยังไม่รู้ทิศทางเป้าหมายของตนเอง หรือไม่มีความเชี่ยวชาญในการค้นหาข้อมูล ผู้เรียนบางคนอยากเล่นกีตาร์ในสไตล์ Funk ให้เก่ง และวงดนตรี Funk ในประเทศไทยมีน้อย อีกทั้งไม่รู้จักศิลปิน นักกีตาร์ Funk ต่างประเทศ ไม่รู้ว่าจะค้นหา Funk อื่นๆ ที่ตนเองชื่นชอบได้อย่างไร อาจเป็นการเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่ ควรมีผู้สอนหรือผู้ให้คำแนะนำร่วมกันในระหว่างการเรียนรู้ก่อน จึงค่อยๆ เพิ่มสัดส่วนการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนให้กับตนเอง จะเป็นการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผู้สอนที่นำแนวคิดในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของธรรมรัตน์ ดวงศิริมาประยุกต์ใช้ในการสอนในชั้นเรียน ควรให้ความสำคัญในด้านความชอบ และทิศทางเป้าหมายของผู้เรียนเป็นหลักให้ชัดเจน ในกรณีที่ผู้เรียนผู้เรียนใหม่ ที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์มากนัก เช่น หากผู้เรียนชอบแนว Rock ซึ่งแนว Rock มีแบ่งย่อยหลายสไตล์ ผู้เรียนบางคนอาจไม่ชอบการเล่นอิมโพรไวส์แบบกีตาร์ฮิโร่ แต่ชอบการเล่นริฟที่หนักแน่น ผู้สอนควรแนะนำศิลปิน วงดนตรี เพลงต่างๆ ที่มีลักษณะของการเล่นริฟที่หลากหลายให้ผู้เรียนรู้จัก และหากตรงกับแนวที่ผู้เรียนชื่นชอบ ก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียน การฝึกซ้อม และเป็นแรงจูงใจค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในชั่วโมงเรียนเพียงทางเดียว ผู้เรียนก็จะพัฒนาการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถให้ผู้เรียน ลองนำศิลปิน วงดนตรี บทเพลง ไปจนวิธีการเล่นใหม่ๆ ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มาแลกเปลี่ยนนำเสนอกับผู้สอน ก็จะต่อยอดให้ผู้เรียนเป็นคนที่รักในการเรียนรู้อีกด้วย

3) รูปแบบการเรียนรู้ทุกรูปแบบย่อมมีข้อดีและข้อเสีย ควรใช้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน ไม่ควรใช้รูปแบบการเรียนรู้เพียงรูปแบบเดียว ในการเรียนรู้เรื่องพื้นฐานอย่างทฤษฎีดนตรี รูปแบบการเรียนรู้ที่มีผู้สอนและผู้แนะนำ ก็เป็นวิธีที่เหมาะสม ช่วยประหยัดเวลาในการทำความเข้าใจแต่ละเรื่องได้มาก แต่หากต้องใช้การประยุกต์ การสร้างสรรค์ผลงานบทเพลงต่างๆ ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้จาก

ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อค้นหาตนเอง การแก้ไขปัญหาในการทำงาน คำแนะนำจากผู้สอนไม่สามารถช่วยได้ทั้งหมด เพราะสถานการณ์นั้นแตกต่างกัน อีกทั้งผู้เรียนมีพื้นฐานการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน บางคนเคยชินกับการมีผู้สอน มีคนแนะนำมาตั้งแต่วัยเด็ก การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ก็อาจทำได้ไม่สิ้นึกและต้องใช้เวลาในการปรับตัวมาก จึงต้องเลือกรูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาเรื่องความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักกีตาร์ที่เรียนด้วยตัวเองและเรียนจากสถาบันที่สอนดนตรีอื่นๆ ในช่วงเริ่มต้น
- 2) ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักดนตรี นักเรียนดนตรีในเครื่องชนิดอื่นๆ และในแนวดนตรีอื่นๆ
- 3) การเปรียบเทียบผลของการเรียนรู้ดนตรีของผู้เรียน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพียงอย่างเดียว และการเรียนรู้จากผู้สอนเพียงอย่างเดียว
- 4) ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อม และวิธีการเลี้ยงดูจากครอบครัวผู้เรียน ที่ส่งผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนดนตรี

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต ชูกำแหง. (2550). **การประเมินการเรียนรู้**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2549). **การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต. เติลินิวส์**, 27.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2559). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538). **หลักสูตรดนตรี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). **จิตวิทยาการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทศนา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2551). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล บุญส่ง. (2561). สื่อสังคมกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. วารสาร Veridian E Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 154.
- ปราชญ์ อรุณรังษี. (2544). การฝึกอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการสูงสุดโดยใช้เวลาน้อยสุด. Overdrive, 3, 29.
- วราชาติ กิจเรณู. (2547). การวิเคราะห์แนวทางการเล่นกีตาร์ของผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดโอเวอร์ไดรฟ์ กีตาร์คอนเทส ครั้งที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคณตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. (2526). จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.
- สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย [สพฐ]. (2558). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Burner, J. (1993). *Schools for learning*. Cambridge: MIT Press.
- Kolb, A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

- Partnership for 21st century skills. (2009). **P21 framework definitions document**. Retrieved March 29, 2018, from http://www.21stcenturyskills.org/documents/p21_framework_definitions_052909.pdf on April 2018
- Prensky, M. (2008). The role of technology in teaching and the classroom. **Educational Technology**, 48(6), 64.
- Treffinger, J. (1995). Creative problem solving: Overview and educational implications. **Educational Psychology Review**, 7(3), 301-312.